

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 2. jūnijā
(OR. en)

9725/22

Starpiestāžu lieta:
2022/0181(NLE)

ECOFIN 532
UEM 138
FIN 593

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2022. gada 2. jūnijs
Saņēmējs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
K-jas dok. Nr.:	COM(2022) 268 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS par Polijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2022) 268 *final*.

Pielikumā: COM(2022) 268 *final*

Briselē, 1.6.2022.
COM(2022) 268 final

2022/0181 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS

par Polijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu

{SWD(2022) 161 final}

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS

par Polijas atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu¹, un jo īpaši tās 20. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Covid-19 uzliesmojums ir iedragājis Polijas ekonomiku. Polijas iekšzemes kopprodukts (IKP) uz vienu iedzīvotāju 2019. gadā bija 44,3 % no Savienības vidējās vērtības. Polijas reālais IKP 2020. gadā samazinājās par 2,2 %, savukārt 2020. un 2021. gadā kopā tas pieauga par 3,6 %. Ilgtermiņa aspekti, kas ietekmē ekonomikas rezultātus vidējā termiņā, cita starpā ir zems privāto investīciju un inovācijas līmenis, ievērojams darbaspēka un prasmju trūkums ekonomikā, kā arī neprognozējama un apgrūtinoša regulatīvā vide.
- (2) Padome 2019. gada 9. jūlijā un 2020. gada 20. jūlijā adresēja Polijai ieteikumus Eiropas pusgada kontekstā. Jo īpaši Padome ieteica Polijai veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai efektīvi vērstos pret pandēmijas ekonomisko ietekmi, vienlaikus saglabājot vidējā termiņa fiskālo ilgtspēju, uzlabot publisko izdevumu efektivitāti un uzlabot veselības aprūpes sistēmas noturību, piekļūstamību un efektivitāti. Padome Polijai arī ieteica nodrošināt nākotnes pensijas pabalstu adekvātumu un pensiju sistēmas stabilitāti, palielināt līdzdalību darba tirgū, uzlabojot piekļuvi bērnu aprūpei un ilgtermiņa aprūpei, novērst atlikušos šķēršļus pastāvīgākiem nodarbinātības veidiem, vienlaikus veicinot elastīga un saīsināta darbalaika režīmu izmantošanu, mērķtiecīgāk virzīt sociālos pabalstus, veicināt kvalitatīvu izglītību un prasmes, jo īpaši, izmantojot pieaugošo izglītību, kā arī uzlabot digitālās prasmes un turpināt veicināt digitālo pārveidi. Turklāt Padome ieteica stiprināt ekonomikas inovācijas spējas un koncentrēt investīcijas uz zaļo un digitālo pārkārtošanos, jo īpaši uz digitālo infrastruktūru, tīru un efektīvu enerģijas ražošanu un izmantošanu un ilgtspējīgu transportu, tādējādi veicinot pakāpenisku ekonomikas dekarbonizāciju, ievērojot reģionālās atšķirības. Turklāt Padome ieteica nodrošināt uzņēmumiem piekļuvi finansējumam un likviditātei un veicināt ekonomikas atveseļošanu, pasteidzinot tādu publisko investīciju projektu īstenošanu, kuri jau sagatavoti realizēšanai, un veicināt privātās investīcijas. Visbeidzot, Padome ieteica uzlabot regulatīvo vidi, jo īpaši

¹ OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.

stiprinot apspriešanos ar sociālajiem partneriem un sabiedriskās apspriešanas lomu likumdošanas procesā, kā arī uzlabot investīciju vidi, aizsargājot tiesu iestāžu neatkarību. Komisija, novērtējusi progresu šo konkrētām valstīm adresēto ieteikumu īstenošanā atveseļošanas un noturības plāna ("ANP") iesniegšanas brīdī, secina, ka ir pilnībā īstenoti ieteikumi efektīvi novērst pandēmijas ekonomisko ietekmi.

- (3) Polija 2021. gada 3. maijā saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 1. punktu iesniedza Komisijai savu ANP. Pirms plāna iesniegšanas saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu notika apspriešanās ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, sociālajiem partneriem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, jaunatnes organizācijām un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām. Lai nodrošinātu atveseļošanas un noturības plānu sekmīgu īstenošanu, ilgstošu ietekmi valsts līmenī un ticamību Eiropas Savienības līmenī, būtiska ir valstu līdzatbildība šajos plānos. Atbilstoši Regulas (ES) 2021/241 19. pantam Komisija ir novērtējusi ANP atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskanīgumu, ņemot vērā minētās regulas V pielikumā sniegtās novērtēšanas vadlīnijas.
- (4) Ar atveseļošanas un noturības plāniem būtu jātiecas sasniegt ar Regulu (ES) 2021/241 izveidotā Atveseļošanas un noturības mehānisma ("mehānisms") un ar Padomes Regulu (ES) 2020/2094 izveidotā Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta vispārējie mērķi, lai atbalstītu ekonomikas atveseļošanu pēc Covid-19 krīzes. Šiem plāniem būtu jāveicina Savienības ekonomiskā, sociālā un teritoriālā kohēzija, sniedzot ieguldījumu visos sešos pīlāros, kas minēti Regulas (ES) 2021/241 3. pantā.
- (5) Īstenojot dalībvalstu atveseļošanas un noturības plānus, visā Savienībā tiks veiktas koordinētas reformas un investīcijas. Pateicoties tam, ka pārrobežu un daudzvalstu projekti tiks īstenoti koordinēti un vienlaicīgi, šādas reformas un investīcijas radīs savstarpēji pastiprinošu iedarbību un pozitīvu blakusietekmi visā Savienībā. Tāpēc aptuveni vienu trešdaļu no mehānisma ietekmes uz dalībvalstu izaugsmi un darbvietu izveidi radīs netiešā ietekme no citām dalībvalstīm.

Līdzsvarota reakcija, kas sniedz ieguldījumu sešos pīlāros

- (6) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta a) apakšpunktā un V pielikuma 2.1. kritērijā, ANP lielā mērā (A reitings) ir visaptveroša un pienācīgi līdzsvarota reakcija uz ekonomisko un sociālo situāciju, tādējādi sniedzot pienācīgu ieguldījumu visos sešos pīlāros, kas minēti minētās regulas 3. pantā, ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts konkrētās problēmas un tai paredzēto finanšu piešķirumu.
- (7) Atveseļošanas un noturības plānā ir paredzēts līdzsvarots reformu un investīciju kopums, ar ko novērš gan Covid-19 pandēmijas ietekmi, gan risina galvenās strukturālās problēmas, kuras skar Poliju. Plānā ir izklāstīta stratēģija konkurētspējīgākas un noturīgākas ekonomikas veicināšanai, ekonomikas izaugsmes atbalstīšanai saskaņā ar ES prioritātēm klimata un digitālajā jomā un dzīves kvalitātes uzlabošanai Polijā, ko jo īpaši paredzēts panākt, veicot investīcijas atjaunīgos energoresursos un energoefektivitātē, ilgtspējīgā mobilitātē, veselības aprūpē un digitālajās tehnoloģijās, kā arī pētniecībā un inovācijā. Atveseļošanas un noturības plānā galvenā uzmanība ir pievērsta šādām sešām galvenajām politikas jomām: zaļā pārkārtošanās, digitalizācija, veselības aprūpe, konkurētspēja un inovācija, ilgtspējīgs transports un iestāžu kvalitāte.
- (8) Atveseļošanas un noturības plānā paredzēto politikas pasākumu pamatā ir ekonomikas zaļā un digitālā pārkārtošanās. Paredzēto zaļo reformu un investīciju mērķis ir palielināt atjaunīgās enerģijas (tostarp sauszemes enerģijas, fotoelementu enerģijas un

atkrastes enerģijas) ražošanu, veicināt viedtīklu un atjaunīgo un mazoglekļa ūdeņradi, kā arī energoefektivitāti, uzlabot gaisa kvalitāti un attīstīt ilgtspējīgu transportu. Digitālās reformas un investīcijas ir vērstas uz platjoslas infrastruktūru (jo īpaši lauku apvidos), e-pakalpojumu izstrādi (it īpaši veselības aprūpes sistēmā), e-kompetenču uzlabošanu izglītībā un apmācībā un valsts kiberdrošības stiprināšanu.

- (9) Atvēršanas un noturības plānā ietverti vairāki būtiski pasākumi, kuru mērķis ir Polijā uzlabot darījumdarbības un investīciju vidi. Paredzēto reformu mērķis ir samazināt administratīvo un regulatīvo slogu uzņēmumiem, uzlabot publisko finanšu pārvaldību, kā arī palielināt sabiedrisko apspriešanu lomu likumdošanas procesā, kas, paredzams, uzlabos regulējuma kvalitāti un stabilitāti. Plāna mērķis ir arī paaugstināt standartus attiecībā uz konkrētiem tiesiskās aizsardzības aspektiem, tādējādi palīdzot uzlabot investīciju vidi. Paredzams, ka pārdomāta un ilgtspējīga izaugsme arī tiks panākta, veicot dažādus pasākumus pētniecības un inovācijas jomā un uzlabojot inovatīvu risinājumu izplatīšanu ar izglītības un apmācības starpniecību.
- (10) ANP palīdzēs risināt vairākas problēmas, lai uzlabotu teritoriālo un sociālo kohēziju, galvenokārt pieliekot pūles, lai modernizētu un palielinātu piekļuvi stacionārajai aprūpei, novēršot problēmas darba tirgū, ko plānots panākt ar uzlabojumiem profesionālās izglītības, apmācības un mūžizglītības jomā, un, visbeidzot, veicot investīcijas transporta nozarē. Atvēršanas un noturības plānā arī ietverti dažādi pasākumi, kas, paredzams, palielinās veselības un sociālās sistēmas noturību, piemēram, veicot reformas slimnīcu jomā, pieliekot pūles, lai novērstu segmentāciju darba tirgū un uzlabotu ilgtermiņa aprūpi, un veicot investīcijas sociālajos mājokļos. Visbeidzot, būtiska ANP daļa ir veltīta uz nākamo paaudzi vērstai rīcībpolitikai, jo īpaši digitalizējot izglītības un apmācības sistēmas un uzlabojot prasmju atbilstību darba tirgus vajadzībām.

Risinājumi, kas attiecas uz visām konkrētajai valstij adresētajos ieteikumos konstatētajām problēmām vai uz ievērojamu to daļu

- (11) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktā un V pielikuma 2.2. kritērijā, gaidāms, ka ANP palīdzēs efektīvi risināt visas tās problēmas vai ievērojamu to problēmu daļu (A reitings), kuras konstatētas attiecīgajos Polijai adresētajos ieteikumos, tostarp to fiskālos aspektus, vai problēmas, kas konstatētas citos atbilstīgos dokumentos, kurus Komisija oficiāli pieņēmusi Eiropas pusgada kontekstā.
- (12) Var uzskatīt, ka ieteikumi, kas saistīti ar tūlītēju fiskālās politikas reakciju uz pandēmiju, un ieteikums sasniegt 2020. gadā vidējā termiņa budžeta mērķi neietilpst Polijas ANP darbības jomā, kam par iemeslu ir attiecīgā budžeta perioda beigas, tomēr 2020. un 2021. gadā Polija kopumā ir pienācīgi un pietiekami reaģējusi uz neatliekamo vajadzību ar fiskāliem līdzekļiem atbalstīt ekonomiku saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes pakta vispārējās izņēmuma klauzulas noteikumiem.
- (13) ANP ir ietverts plašs tādu savstarpēji pastiprinošu reformu un investīciju kopums, kas palīdzēs efektīvi risināt visas tās ekonomiskās un sociālās problēmas vai ievērojamu to ekonomisko un sociālo problēmu daļu, kuras izklāstītas konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos, ko Padome 2019. un 2020. gadā adresēja Polijai Eiropas pusgada ietvaros, jo īpaši attiecībā uz investīciju vajadzībām digitalizācijā un zaļās pārkārtošanās jomā, kā arī attiecībā uz to, lai palielinātu līdzdalību darba tirgū un izglītības un apmācības nozīmīgumu darba tirgū.

- (14) Paredzams, ka nozīmīgas reformas un investīcijas enerģētikas nozarē atbalstīs atjaunīgās enerģijas un alternatīvo degvielu ražošanu un izmantošanu, uzlabos energoefektivitāti un pielāgos ekonomiku klimata pārmaiņām. Paredzams, ka ANP ietvertie pasākumi arī palīdzēs uzlabot Polijas ekonomikas inovatīvās spējas, nodrošinot to, ka tā pakāpjas augšup vērtības ķēdē, un paātrināt zaļo un digitālo pārkārtošanos, ko plānots panākt, atbalstot lielāku automatizāciju un vides tehnoloģiju izstrādi un izplatīšanu un nodrošinot ciešāku sadarbību starp zinātni un rūpniecību.
- (15) Ar pasākumiem paredzēts arī reaģēt uz Covid-19 pandēmijas izraisītajām sekām un riskiem veselības aprūpes jomā, kā arī risināt jau līdz šim pastāvošās problēmas, ar kurām saskaras Polijas veselības aprūpes sistēma, jo īpaši veicot valsts slimnīcu reformu, ar ko tiks nodrošināta uzlabojumu panākšana veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes pieejamībā, efektivitātē un lietderībā, izstrādājot digitālos veselības pakalpojumus un sniedzot atbalstu farmācijas nozarei un specializētai zinātniskajai pētniecībai un analīzei medicīnā. Tas, visticamāk, stiprinās veselības aprūpes sistēmas noturību, jo īpaši ņemot vērā pandēmijas laikā gūto pieredzi un to, cik svarīga ir piekļuve zālēm un to piegāde.
- (16) Atveseļošanas un noturības plānā ir izklāstīta līdzsvarota reakcija uz ieteikumiem uzlabot digitālās prasmes un veicināt uzņēmumu un valsts pārvaldes, kā arī skolu un profesionālās izglītības digitalizāciju. Ar ANP paredzēts veicināt dažādu iedzīvotāju grupu digitālās prasmes, un tā mērķis ir ieviest Polijā digitālo prasmju pilnveides pārvaldību. Attiecībā uz valsts pārvaldes digitālo pārveidi paredzams, ka vairāki projekti un izmaiņas tiesību aktos veicinās administratīvo procesu digitalizāciju, kas savukārt, paredzams, sekmēs uzņēmumu digitalizāciju. Plānots, ka ievērojamas investīcijas labākā informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) integrēšanā skolās uzlabos mācīšanu un mācīšanos, kā arī atbalstīs noturību un digitālo iekļautību izglītībā. Plāns arī palīdzēs risināt būtiskas problēmas, lai uzlabotu prasmju atbilstību darba tirgus vajadzībām un paplašinātu pieaugušo izglītības tvērumu, veicot mērķtiecīgus pasākumus (it īpaši izveidojot konkrētām nozarēm nepieciešamo prasmju centrus) ciešā sadarbībā ar ekonomikas nozarēm un papildinot tos ar reformām, lai šīs reformas varētu integrēt profesionālās izglītības un apmācības sistēmā. Pateicoties koncentrācijai uz digitālajām un zaļajām prasmēm, paredzams, ka minētie centieni palīdzēs labāk saskaņot izglītību un apmācību ar modernās ekonomikas vajadzībām.
- (17) Atveseļošanas un noturības plānā ir ietvertas darbības, kuru mērķis ir risināt problēmas transporta ilgtspējas jomā, veicot konkrētus pasākumus, kuru mērķis ir uzlabotu ceļu satiksmes drošību, autotransporta dekarbonizāciju, tostarp sekmējot elektromobilitāti un ar ūdeņradi darbināmu transportu, ilgtspējīgu mobilitāti pilsētās, kravu pārvadājumu novirzīšanu no autoceļiem uz dzelzceļu un intermodālos pārvadājumus. Ceļu satiksmes drošības reformas un ar to saistīto investīciju mērķis ir sekmēt drošības noteikumu ievērošanu un neaizsargātu personu aizsardzību, tādējādi virzoties uz Polijas 2030. gada mērķi, proti, par 50 % samazināt nāves gadījumu un smagu traumu skaitu ceļu satiksmes negadījumos². Paredzams, ka autotransporta dekarbonizāciju sekmēs stimuli par labu bezemisiju transportlīdzekļiem un fiskāli vai finansiāli pasākumi saskaņā ar principu “piesārņotājs maksā”, kā arī investīcijas tīrā sabiedriskajā transportā, kuru ietvaros galvenā uzmanība tiks veltīta ilgtspējīgai mobilitātei pilsētās. Reformas un investīcijas dzelzceļa jomā ir vērstas uz *TEN-T*

² Padomes 2017. gada 8. jūnija secinājumi par ceļu satiksmes drošību, ar ko apstiprina Valletas 2017. gada marta deklarāciju.

posmiem un bezemisiju ritošo sastāvu, kas aprīkots ar Eiropas Dzelzceļa satiksmes vadības sistēmu (ERTMS), kā arī uz vienotas e-biļetes veicināšanu.

- (18) Atveseļošanas un noturības plānā arī ietverti pasākumi, kuru mērķis ir risināt problēmas, kas saistītas ar pensijas pabalstu pietiekamību un pensiju sistēmas ilgtspēju, kā arī problēmas, kuras saistītas ar līdzdalību darba tirgū un darba tirgus segmentāciju. Minētās problēmas jārisina, paaugstinot bērnu aprūpes kvalitāti un pieejamību, veicot pārskatīšanu un pēc tam īstenojot reformu ilgtermiņa aprūpes rīcībpolitikas uzlabošanai, ieviešot nodokļu stimulus darba mūža pagarināšanai un faktiskā pensionēšanās vecuma paaugstināšanai, kā arī veicot reformu, kuras mērķis ir palielināt sociālo aizsardzību dažādu darba līgumu gadījumā.
- (19) Visbeidzot, paredzams, ka ANP palīdzēs risināt problēmas, kas saistītas ar investīciju vidi, jo īpaši attiecībā uz Polijas tiesu sistēmu, kā arī lēmumu pieņemšanas un likumdošanas procesiem. Reformu mērķis ir uzlabot likumdošanas procesu, ko galvenokārt plānots panākt, paplašinot sabiedrisko apspriešanu un ietekmes novērtējumu izmantošanu likumdošanas procesā, lai tādējādi nodrošinātu ieinteresēto personu un ekspertu strukturētāku līdzdalību likumdošanas procesā. Turklāt ANP mērķis ir stiprināt tiesu neatkarību un objektivitāti. Plāna mērķis ir arī labot to tiesnešu situāciju, kurus skāruši Polijas Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas lēmumi disciplinārlietās un tiesnešu imunitātes lietās, lai – pēc tam, kad jaunā palāta nekavējoties veikusi pozitīvu pārskatīšanas procedūru, – panāktu šo tiesnešu atjaunošanu amatā.

Ieguldījums izaugsmes potenciālā, darbvietu radīšanā un ekonomiskajā, sociālajā un institucionālajā noturībā

- (20) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta c) apakšpunktā un V pielikuma 2.3. punktā, gaidāms, ka atveseļošanas un noturības plāns būtiski (A reitings) palīdzēs stiprināt Polijas izaugsmes potenciālu, darbvietu radīšanu un ekonomisko, sociālo un institucionālo noturību, veicinot Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanu, tostarp veicinot rīcībpolitikas attiecībā uz bērniem un jauniešiem, un mazinās Covid-19 krīzes ekonomisko un sociālo ietekmi, tādējādi uzlabojot ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju un konvergenci Savienībā.
- (21) Komisijas dienestu veiktās simulācijas liecina, ka atveseļošanas un noturības plānam kopā ar pārējiem Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta pasākumiem ir potenciāls līdz 2026. gadam palielināt Polijas IKP par 1,1–1,8 %, neņemot vērā strukturālo reformu iespējamo pozitīvo ietekmi, kas var būt būtiska. Paredzams, ka publiskās investīcijas veicinās kopējo pieprasījumu īstermiņā un vidējā termiņā, uzlabojot Polijas ekonomikas ciklisko stāvokli un tādējādi sekmējot ātru atveseļošanu. Šajā sakarā īpaši lietderīgi ir tas, ka investīcijas ir vērstas uz digitalizāciju, ilgtspējīgu infrastruktūru un atjaunojamo energoresursu projektiem, ar kuriem tiks atbalstīta zaļā un digitālā pārkārtošanās un ekonomikas ilgtermiņa ilgtspēja.
- (22) Var sagaidīt, ka vidējā termiņā un ilgtermiņā investīcijas kopā ar plānotajām reformām palīdzēs risināt pašreizējās problēmas, kas saistītas ar izaugsmes potenciālu, un vairo ekonomikas inovācijas spēju. Paredzams, ka tas palīdzēs Polijas uzņēmumiem pakāpties augšup globālajās vērtības ķēdēs. Tāpēc gaidāms, ka ANP īstenošana palielinās potenciālās izlaides kvalitāti un ilgstoši ietekmēs Polijas ekonomikas sniegumu. Lielākā daļa no šīs ilgtermiņa ietekmes izriet no pasākumiem, kuru mērķis ir palielināt Polijas ekonomikas konkurētspēju, veicināt inovācijas attīstību un izplatīšanu, uzlabot regulējuma kvalitāti un atbalstīt uzņēmumus, jo īpaši MVU.

- (23) Atveseļošanas un noturības plānā ietverti pasākumi, kuru mērķis ir palielināt darba tirgus noturību, uzlabojot darba tirgus iestāžu darba kvalitāti un adekvātumu, uzrunājot gados vecākus darba ņēmējus vai cilvēkus no nelabvēlīgā situācijā esošām grupām un ar prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas programmu palīdzību panākot viņu iekļaušanos darba tirgū, veicinot elastīgus nodarbinātības veidus, palīdzot paaugstināt sieviešu līdzdalību darba tirgū ar elastīgākiem nodarbinātības veidiem (tostarp attālinātu darbu), un uzlabojot piekļuvi agrīnajai pirmsskolas izglītībai un aprūpei un paaugstinot tās kvalitāti. Atveseļošanas un noturības plānā arī paredzēti stimuli, lai iedzīvotāji paliktu darba tirgū pēc likumā noteiktā pensionēšanās vecuma sasniegšanas. Minētās darbības ir saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāra principiem iekļaujošas izaugsmes atbalstam. Paredzams, ka centieni uzlabot izglītības un apmācības nozīmīgumu tiks īstenoti, veicot pasākumus cilvēkkapitāla attīstības sekmēšanai un darba tirgū vajadzīgo prasmju un kvalifikāciju atbilstības uzlabošanai – arī jauno tehnoloģiju kontekstā. Sagaidāms, ka digitalizācijas politika izglītības jomā palīdzēs sagatavot bērnus un jauniešus informācijas sabiedrībai. Specifiski pasākumi ir saistīti ar to, lai stiprinātu profesionālo izglītību, apmācību un mūžizglītību un palīdzētu skolām sagatavoties digitālās un zaļās pārkārtošanās procesam, kā arī lai koordinētu reģionālo izglītības un apmācības politiku nolūkā nodrošināt to, ka visas valsts daļas pielāgojas mūsdienu darba tirgus vajadzībām.
- (24) Atveseļošanas un noturības plānā ietverti vairāki pasākumi, kuru mērķis ir atbalstīt Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanu ar bērniem un jauniešiem veltītas rīcībpolitikas palīdzību. Paredzams, ka reformas un investīcijas uzlabos kvalitatīvas bērnu aprūpes pieejamību bērniem, kuri jaunāki par trim gadiem, un veicinās profesionālās izglītības un apmācības, augstākās izglītības un mūžizglītības attīstību, kas tiks panākts, izveidojot nozaru prasmju centrus un labāk koordinējot prasmju politiku. Turklāt ANP galvenā uzmanība ir pievērsta skolu modernizācijai, tostarp izveidojot zinātnes, tehnoloģiju, inženierzinātņu un matemātikas (*STEM*) laboratorijas, kas, paredzams, nodrošinās pastāvīgu pielāgošanos pašreizējām ar mācīšanos saistītām problēmām, jo īpaši digitalizācijai.
- (25) Sagaidāms, ka zaļās un digitālās pārkārtošanās veicināšanas pasākumi padarīs Polijas ekonomiku inovatīvāku un ilgtspējīgāku un veicinās sociālo noturību, mazinot plaisu starp pilsētu un lauku teritorijām. Konkrēti – paredzams, ka investīcijas tīklu infrastruktūras attīstībā novērsīs trūkumus (“baltās zonas”) platjoslas piekļuvē un 5G tehnoloģijas izvēršanā lauku apvidos. Paredzams, ka investīcijas ilgtspējīgā pilsētu transportā paātrinās zaļo pārkārtošanos pilsētās, jo tiks īstenoti ilgtspējīgas pilsētmobilitātes plāni un gan pilsētās, gan reģionālā līmenī tiks attīstīts bezemisiju sabiedriskais transports. Sagaidāms, ka tādas investīcijas mazemisiju un bezemisiju ritošajā sastāvā, kuras paredzētas autobusu maršrutiem apgabalos ar sliktu transporta pieejamību, palīdzēs savienot attālus reģionus ar saimnieciskās darbības centriem.

Princips “nenodari būtisku kaitējumu”

- (26) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta d) apakšpunktā un V pielikuma 2.4. punktā, gaidāms, ka atveseļošanas un noturības plāns nodrošinās, ka neviens (A reitings) atveseļošanas un noturības plānā iekļauto reformu un investīciju projektu īstenošanas pasākums nerada būtisku kaitējumu vides mērķiem Eiropas

Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2020/852³ 17. panta nozīmē (princips “nenodari būtisku kaitējumu”).

- (27) Polija ir veikusi atveseļošanas un noturības plānā iekļauto pasākumu novērtējumu saskaņā ar metodiku, kas izklāstīta Komisijas tehniskajos norādījumos par principa “nenodari būtisku kaitējumu” piemērošanu saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānisma regulu (2021/C 58/01)⁴. Visu attiecīgo pasākumu iespējamo kaitīgo ietekmi uz vidi paredzēts novērst ar konkrētu atskaites punktu un mērķrādītāju palīdzību, kuri nodrošinās piemērojamo vides kritēriju izpildi. Sagaidāms, ka investīcijas gāzes koģenerācijas stacijās un siltuma avotu aizvietošanā atbildīs siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitātes robežvērtībām, kas noteiktas Komisijas tehniskajos norādījumos. Paredzams, ka investīcijas ūdeņraža tehnoloģijās atbildīs siltumnīcefekta gāzu emisijas robežvērtībai, kas noteikta Komisijas deleģētajā regulā, ar kuru papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/852⁵. Sagaidāms, ka atbalsts, kas paredzēts gāzes apkures katlu uzstādīšanai, tiks izvērsti kā daļa no plašākām renovācijas programmām. Paredzams, ka autotransporta un dzelzceļa ritošajam sastāvam tiks piemērotas stingras prasības attiecībā uz degvielas patēriņa efektivitāti. Minētās prasības ir atspoguļotas attiecīgo pasākumu atskaites punktos un mērķrādītājos.
- (28) Īpaša uzmanība ir veltīta pasākumiem, kuru ietekme uz vidiskajiem mērķiem ir rūpīgi jāpārbauda. To pasākumu gadījumā, ar kuriem paredzēts atbalstīt ūdens resursu apsaimniekošanas pasākumus lauku apvidos, ir sagaidāms, ka Polija dos priekšroku pret klimata pārmaiņām noturīgiem un dabā balstītiem risinājumiem. Paredzams, ka Polija arī nodrošinās to, ka videi netiek nodarīts būtisks kaitējums, izslēdzot no atbalsta visas investīcijas, kuras ievērojami ietekmē ūdensobjektu stāvokli vai negatīvi ietekmē dabu. Tā mērķis jo īpaši ir nepieļaut nekādu būtisku ietekmi uz attiecīgajiem ūdensobjektiem, kas apdraudētu vai aizkavētu mērķi, proti, sasniegt ūdensobjektu labu stāvokli. Tā mērķis ir arī nodrošināt, ka pasākumi negatīvi neietekmē aizsargājamas dzīvotnes un sugas.

Zaļās pārkārtošanās, tostarp bioloģiskās daudzveidības, sekmēšana

- (29) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta e) apakšpunktā un V pielikuma 2.5. kritērijā, atveseļošanas un noturības plānā ir ietverti pasākumi, kas lielā mērā (A reitings) sekmē zaļo pārkārtošanos, tostarp bioloģisko daudzveidību, vai palīdz risināt no minētās pārkārtošanās izrietošās problēmas. Klimata mērķu sasniegšanai paredzētie pasākumi veido 42,7 % no ANP kopējā piešķiruma, kas aprēķināts saskaņā ar minētās regulas VI pielikumā izklāstīto metodiku. Kā paredzēts minētās regulas 17. pantā, ANP ir saderīgs ar informāciju, kas iekļauta Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2021.–2030. gadam.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020., 13. lpp.).

⁴ Komisijas paziņojums “Tehniskie norādījumi par principa “nenodarīt būtisku kaitējumu” piemērošanu saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānisma regulu” (2021/C 58/01), (OV C 58, 18.2.2021., 1. lpp.).

⁵ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2021/2139 (2021. gada 4. jūnijs), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/852 papildina, ieviešot tehniskās pārbaudes kritērijus, pēc kuriem nosaka, ar kādiem nosacījumiem konkrēta saimnieciskā darbība ir uzskatāma par tādu, kas būtiski sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu vai pielāgošanos klimata pārmaiņām, un pēc kuriem nosaka, vai konkrētā saimnieciskā darbība nenodara būtisku kaitējumu kādiem citiem vidiskajiem mērķiem; C(2021) 2800 final.

- (30) Paredzams, ka atjaunīgo energoresursu jomā plānotās reformas un investīcijas, kuru mērķis it īpaši ir būtiski palielināt sauszemes vējparku un saules fotoelementu jaudu, novērst regulatīvos šķēršļus jaunas sauszemes vējparku jaudas izvēšanai un attīstīt atkrastes vējparku jaudu, udeņraža tehnoloģijas un alternatīvas degvielas, palīdzēs Polijai sasniegt savus 2030. gada klimata un enerģētikas mērķus, ņemot vērā valsts ilgtermiņa pāreju uz klimatneitrālu ekonomiku. Arī paredzams, ka plānā ietvertie energoefektivitātes pasākumi (tostarp vērienīga ēku renovācijas programma apvienojumā ar pakāpenisko atteikšanos no individuālajiem, ar oglekļa kurināmajiem sildkataliņiem, kā arī rūpniecības dekarbonizācijas shēma) ievērojamā mērā palīdzēs Polijai sasniegt savus klimata un enerģētikas mērķus. Sagaidāms, ka ar visaptverošu reformu un investīciju paketi transporta jomā tiks atbalstīta elektromobilitāte, tīrs pasažieru sabiedriskais transports, kravu novirzīšana uz bezemisiju dzelzceļiem, preču intermodālie pārvadājumi, kā arī ceļu satiksmes drošība.
- (31) Paredzams, ka reformas un investīcijas, kas saistītas ar ūdens resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu lauku apvidos, palīdzēs novērst problēmas, ar kurām Polija saskaras attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, kā arī attiecībā uz zemu ūdens noturēšanas spēju augsnē un ūdens (tostarp dzeramā ūdens) trūkumu. Sagaidāms, ka minētās reformas un investīcijas palīdzēs palielināt bioloģisko daudzveidību un vairo lauku apvidu spēju pielāgoties klimata pārmaiņām, it īpaši sausuma, sekām. Pasākumi, kuru mērķis ir klimata pārmaiņu mazināšana, var labvēlīgi ietekmēt arī bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, jo paredzams, ka tie balstīsies uz risinājumiem bioloģiskās daudzveidības atjaunošanai.

Ieguldījums digitālās pārkārtošanās sekmēšanā

- (32) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta f) apakšpunktā un V pielikuma 2.6. kritērijā, atveseļošanas un noturības plānā ir ietverti pasākumi, kas lielā mērā (A reitings) sekmē digitālo pārkārtošanos vai palīdz risināt no minētās pārkārtošanas izrietošās problēmas. Digitālo mērķu sasniegšanai paredzētie pasākumi veido 21,3 % no ANP kopējā piešķiruma, kas aprēķināts saskaņā ar minētās regulas VII pielikumā izklāstīto metodiku.
- (33) Sagaidāms, ka atveseļošanas un noturības plānā paredzētās reformas un investīcijas valsts pārvaldē, ekonomikā un sabiedrībā sekmēs valsts digitālo pārveidi. Saskaņā ar minētajām reformām un investīcijām ir paredzēts uzlabot savienojamību, atjaunināt tiesību aktus un modernizēt infrastruktūru valsts pārvaldes jomā, ieviest elektroniskus strukturētus rēķinus un būtiski uzlabot kibernetikas sistēmas valdībā un svarīgākajās ekonomikas nozarēs. Paredzams, ka valsts pārvaldes digitālā pārveide būs stimuls privātajam sektoram veicināt uzņēmumu digitālo pārveidi.
- (34) Sagaidāms, ka reformas un investīcijas, kas paredzētas vispārējās un profesionālās izglītības, apmācības, prasmju un mūžizglītības jomā, veicinās darba tirgum nepieciešamo prasmju apguvi un atvieglos digitālo un zaļo pārkārtošanos, vienlaikus samazinot digitālo plaisu, jo gan skolās, kad iedzīvotājiem tiks nodrošināta vienlīdzīga piekļuve digitālajai infrastruktūrai, aprīkojumam un prasmēm. Paredzams, ka minētās reformas un investīcijas arī sekmēs izglītības sistēmas plašāku digitalizāciju, kā arī skolotāju, civildienesta ierēdņu, personu, kurām ir nepietiekama digitālā prasme, un nelabvēlīgā situācijā esošu iedzīvotāju grupu vai sociālās atstumtības riskam pakļautu cilvēku digitālo prasmju pilnveidi.

Ilgstoša ietekme

- (35) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta g) apakšpunktā un V pielikuma 2.7. kritērijā, gaidāms, ka atveseļošanas un noturības plānam lielā mērā (A reitings) būs ilgstoša ietekme uz Poliju.
- (36) Paredzams, ka Polijas ANP būs ilgstoša ietekme uz daudzām politikas jomām, kā arī uz valsts pārvaldi un iestādēm. Konkrēti – sagaidāms, ka vērienīgai reformai administratīvā un regulatīvā sloga samazināšanai, telpiskās plānošanas reformai un reformām, kuru mērķis ir uzlabot tiesību aktu izstrādes kvalitāti, palielinot ietekmes novērtējumu nozīmi un nodrošinot ieinteresēto personu labāku iesaisti politikas veidošanas un likumdošanas procesā, būs ilgstoša ietekme uz valsts pārvaldes kvalitāti. Turklāt paredzams, ka reformām, kuru mērķis ir izveidot tiesisko regulējumu atjaunīgo energoresursu avotu (it īpaši sauszemes un atkrastes vējparku) attīstībai, būs ilgstoša ietekme uz Polijas ekonomikas dekarbonizāciju. Sagaidāms, ka reformas veselības aprūpes jomā paaugstinās veselības aprūpes sistēmas efektivitāti un lietderību un uzlabos piekļuvi veselības aprūpes pakalpojumiem. Paredzams, ka reformas darba tirgus jomā palielinās līdzdalību darba tirgū, vairo sociālo aizsardzību un samazinās darba tirgus segmentāciju. Plānots, ka reformām, kuru mērķis ir uzlabot koordināciju profesionālās izglītības un apmācības, augstākās izglītības un mūžizglītības jomās, būs ilgstoša ietekme uz prasmju atbilstību darba tirgus vajadzībām un ka tās pavērs iespējas darba ņēmējiem pielāgoties pārmaiņām darba tirgū.
- (37) Plānots, ka dažādas investīcijas atbalstīs un pastiprinās Polijas atveseļošanas un noturības plānā ietvertu reformu ietekmi. Paredzams, ka ievērojamas investīcijas atjaunojamo energoresursu enerģijā, it īpaši atkrastes vējparkos un ar tiem saistītajā infrastruktūrā, un ilgtspējīgā transportā (piemēram, investīcijas bezemisiju mobilitātē, ilgtspējīgā mobilitātē pilsētās, kā arī dzelzceļā modālās pārvirzes sekmēšanai) veicinās Polijas ekonomikas dekarbonizāciju. Sagaidāms, ka investīcijas liela mēroga termiskajā modernizēšanā un renovācijā palīdzēs uzlabot gaisa kvalitāti un mazināt enerģētisko nabadzību, tādējādi veicinot taisnīgu pārkārtošanos un nodrošinot augstāku dzīves līmeni. Paredzams, ka platjoslas interneta pieejamības uzlabošana lauku apvidos un investīcijas kiberdrošībā un digitālajās prasmēs sekmēs digitālo pārveidi. Sagaidāms, ka vērienīga programma smoga novēršanai un investīcijas ilgtspējīgā transportā ļaus panākt labāku gaisa kvalitāti, kam būs ilgstoša ietekme uz emisiju samazināšanu un dzīves kvalitātes uzlabošanu. Ar investīcijām slimnīcās un citās aprūpes iestādēs tiks atbalstītas reformas veselības aprūpes jomā. Investīcijas konkrētām nozarēm nepieciešamo prasmju centros var panākt ilgstošu ietekmi uz iegūto prasmju atbilstību darba tirgus vajadzībām. ANP ilgstošo ietekmi var arī pastiprināt, izveidojot sinerģiju starp šo ANP un citām programmām, tostarp tām, ko finansē no kohēzijas politikas līdzekļiem, it īpaši tad, ja ievērojamā apmērā tiktu risinātas teritoriālās problēmas un veicināta līdzsvarota attīstība.

Uzraudzība un īstenošana

- (38) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta h) apakšpunktā un V pielikuma 2.8. kritērijā, atveseļošanas un noturības plānā ir ierosināta pienācīga kārtība (A reitings), kas nodrošinās efektīvu ANP uzraudzību un īstenošanu, tostarp attiecībā uz paredzēto grafiku, ierosinātajiem atskaites punktiem un mērķrādītājiem, un saistītajiem rādītājiem.
- (39) Plānā ir ietverti atskaites punkti un mērķrādītāji, kuri attiecas uz reformām un investīcijām saistībā ar neatmaksājama atbalsta pieprasījumu, kā arī uz papildu reformām un investīcijām saistībā ar aizdevumu pieprasījumu. Atskaites punkti un

mērķrādītāji ir skaidri un reālistiski, un ierosinātie rādītāji ir atbilstīgi, pieņemami un stabili. Atskaites punkti un mērķrādītāji ir relevanti arī attiecībā uz jau pabeigtajiem pasākumiem, kas ir attiecināmi saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 17. panta 2. punktu. Šo atskaites punktu un mērķrādītāju apmierinoša izpilde laika gaitā ir nepieciešama, lai pamatotu izmaksas pieprasījumu. Polijā ir visaptveroša īstenošanas sistēma. Fondu un reģionālās politikas ministrija, kas ir centrālā koordinējošā struktūra attiecībā uz ANP un īstenošanu, atbild par vispārējo koordināciju, uzraudzību un ziņošanu un ir vienotais kontaktpunkts saziņai ar Komisiju. Šī struktūra ir atbildīga arī par maksājumu pieprasījumu, pārvaldības deklarāciju un revīziju kopsavilkuma sagatavošanu. Revīziju veiks Valsts ieņēmumu administrācija, konkrēti – Finanšu ministrijas paspārnē esošais Valsts fondu revīzijas departaments un 16 nodokļu administrācijas palātas (reģionālie biroji), kas darbojas visā valstī. Atsevišķas ministrijas, centrālās valdības iestādes un citas kompetento ministriju pilnvarotas struktūras būs atbildīgas par reformu un investīciju veikšanu saskaņā ar ANP. Polija izmantos repozitorija sistēmu ANP uzraudzībai un kontrolei, kā arī datu vākšanai, glabāšanai un piekļuves nodrošināšanai datiem saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 22. panta 2. punkta d) apakšpunktu.

- (40) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka saskaņā ar mehānismu sniegtais finansiālais atbalsts tiek paziņots un atzīts saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 34. pantu. Tehnisko atbalstu var pieprasīt no tehniskā atbalsta instrumenta, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/240⁶, lai palīdzētu dalībvalstīm īstenot to atvēršanas un noturības plānus.

Izmaksas

- (41) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta i) apakšpunktā un V pielikuma 2.9. kritērijā, atvēršanas un noturības plānā sniegtais pamatojums par ANP aplēsto kopējo izmaksu summu ir zināmā mērā (B reitings) pamatots un ticams, izmaksu lietderības principam atbilstīgs un samērīgs ar paredzamo ietekmi uz valsts ekonomiku un sociālo ietekmi.
- (42) Polija ir iesniegusi izmaksu aplēses par visiem to ANP pasākumu veidiem, kuri ietver izmaksas. Metodika un pieņēmumi, kas izmantoti, lai sagatavotu izmaksu aplēses, kopumā ir skaidri un saprotami, un to pamatā ļoti bieži ir iepriekšējie projekti, kuri finansēti no kohēzijas politikas līdzekļiem. Dažos gadījumos sīkāka informācija par metodiku un pieņēmumiem, kas izmantoti izmaksu aplēšu sagatavošanai, ir ierobežota, kas liedz veikt pilnībā pozitīvu novērtējumu par izmaksu aplēsēm. Polija arī iesniedza detalizētus apliecinājošos dokumentus par lielāko daļu no pasākumu veidiem, lai sniegtu pamatojumu un pierādījumus izmaksu aplēsēm. Polija ir sniegusi pietiekamu informāciju un pārlicību, lai nodrošinātu to, ka ANP izmaksas netiek segtas no cita Savienības finansējuma. Visbeidzot, atzīts, ka ANP lēsto kopējo izmaksu summa ir atbilstīga izmaksu lietderības principam un samērīga ar paredzamo ietekmi uz valsts ekonomiku un sociālo ietekmi.

Savienības finanšu interešu aizsardzība

- (43) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta j) apakšpunktā un V pielikuma 2.10. kritērijā, atvēršanas un noturības plānā ierosinātie pasākumi un šajā lēmumā ietvertie papildu pasākumi pienācīgi (A reitings) ļaus novērst, atklāt un

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/240 (2021. gada 10. februāris), ar ko izveido tehniskā atbalsta instrumentu (OV L 57, 18.2.2021., 1. lpp.).

izbeigt korupciju, krāpšanu un interešu konfliktus minētajā regulā paredzēto līdzekļu izmantošanā, un ir gaidāms, ka pasākumi pārliecinoši novērsīs dubultu finansēšanu no minētās regulas un citām Savienības programmām. Tas neskar citu tādu instrumentu un rīku piemērošanu, kuru mērķis ir veicināt Savienības tiesību piemērošanu un panākt atbilstību tām, tostarp korupcijas, krāpšanas un interešu konfliktu novēršanai, atklāšanai un izbeigšanai un Savienības budžeta aizsardzībai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) 2020/2092⁷.

- (44) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 20. panta 5. punkta e) apakšpunktā, lai nodrošinātu atbilstību minētās regulas 22. pantam, būtu jānosaka atskaites punkti, kas saistīti ar Savienības finanšu interešu aizsardzību. Paredzams, ka minēto atskaites punktu izpilde garantēs iekšējās kontroles sistēmas piemērotību saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta j) apakšpunktu. Ņemot vērā to, ka efektīva tiesību aizsardzība tiesā ir priekšnoteikums iekšējās kontroles sistēmas darbībai, ir noteikti atskaites punkti reformai, ar kuru paredzēts stiprināt tiesu neatkarību un objektivitāti, reformai, ar ko paredzēts labot to tiesnešu situāciju, kurus skāruši Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas lēmumi disciplinārlietās un tiesnešu imunitātes lietās, lai – pēc tam, kad jaunā palāta nekavējoties veikusi pozitīvu pārskatīšanas procedūru – panāktu šo tiesnešu atjaunošanu amatā, kā arī reformai, ar ko paredzēts nodrošināt ANP efektīvu revīziju un kontroli, tostarp Savienības finanšu interešu aizsardzību. Ņemot vērā to, ka minētie atskaites punkti būtu jānosaka arī uz Regulas (ES) 2021/241 20. panta 5. punkta e) apakšpunkta pamata, lai nodrošinātu Savienības finanšu interešu aizsardzību un pienācīgas kontroles sistēmas izveidi, pirms Komisija ir atļāvusi maksājumus no mehānisma līdzekļiem, Polijai pirms pirmā maksājuma pieprasījuma iesniegšanas būtu jāizpilda minētie atskaites punkti, un pirms to izpildes nevar veikt nekādus maksājumus no mehānisma līdzekļiem. Šī prasība neskar Polijas pienākumu jebkurā laikā pildīt savas saistības saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, jo īpaši Līguma par Eiropas Savienību (“LES”) 19. panta 1. punktu, kā to interpretējusi Eiropas Savienības Tiesa, kas ir būtisks ES *acquis* elements.
- (45) Lai stiprinātu tiesu un tiesnešu neatkarību un objektivitāti, kā noteikts tiesību aktos saskaņā ar LES 19. pantu, visas disciplinārlietas, kas attiecas uz tiesnešiem, būtu jāpārsūta no pašreizējās Polijas Augstākās tiesas Disciplinārlietu palātas uz citu tās pašas tiesas palātu, kura atbilst neatkarības un objektivitātes prasībām un ir izveidota atbilstoši likumam, kā noteikts LES 19. panta 1. punktā. Tas cita starpā nozīmē to, ka šīs jaunās palātas personālsastāvam būtu ievērojami jāatšķiras no Disciplinārlietu palātas personālsastāva.
- (46) Lai nodrošinātu, ka tiesas un tiesneši ir objektīvi, neatkarīgi un izveidoti atbilstoši likumam saskaņā ar LES 19. pantu, ikvienam tiesnesim pēc lietas dalībnieka pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas būtu jāspēj uzsākt pārbaudi par to, vai tiesa atbilst prasībām par neatkarību, objektivitāti un “izveidošanu atbilstoši likumam”, un tiek sagaidīts, ka šī pārbaude netiks kvalificēta par disciplinārpārkāpumu. Tas nozīmē, ka gadījumā, kad kādā konkrētā lietā tiek izvirzīts šāds jautājums, tiesneši nebūtu jāpakļauj disciplinārai procedūrai un nebūtu jāatceļ viņu imunitāte par to, ka viņi novērtējuši atbilstību šīm prasībām, tostarp izskatot apstākļus, kādos notikusi cita tiesneša iecelšana amatā. Tiek sagaidīts, ka nekādi valsts tiesību aktu noteikumi neapdraud šo principu.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2020/2092 (2020. gada 16. decembris) par vispārēju nosacītības režīmu Savienības budžeta aizsardzībai (OV L 433 I, 22.12.2020., 1. lpp.).

- (47) Tādā pašā nolūkā lietās, kuras attiecas uz tiesnešiem, kompetento disciplinārlietu tiesu diskrecionāra iecelšana būtu jāierobežo, balstoties uz objektīviem kritērijiem.
- (48) Tiesu sistēmas reformas novērtējums ir balstīts tikai uz plānā ietvertā pasākuma aprakstu, un tas nav balstīts uz nevienu tiesību akta priekšlikumu, kam Polijā piemēro likumdošanas procedūras. Tāpēc šajā lēmumā izklāstīto atskaites punktu apmierinoša izpilde būtu jānovērtē, pamatojoties uz tiesību aktiem, kas ir spēkā pirmā maksājuma pieprasījuma iesniegšanas brīdī.
- (49) Šis lēmums, ar ko Komisija apstiprina ANP pozitīvo novērtējumu (jo īpaši attiecībā uz atbilstošajiem tiesu sistēmas reformas atskaites punktiem), neskar nevienu pašreizējo vai turpmāko pārkāpuma procedūru un – plašākā nozīmē – Polijas pienākumu ievērot Savienības tiesību aktus un jo īpaši Tiesas nolēmumus.
- (50) Polija ir norādījusi, ka Eiropas strukturālo un investīciju fondu vajadzībām izmantotā informācijas sistēma tiks pielietota arī ANM vajadzībām. Ar konkrētu atskaites punktu būtu jānodrošina, ka informācijas sistēma ANM īstenošanas uzraudzībai ir ieviesta un sāk darbību, pirms tiek veikts pirmais maksājuma pieprasījums. Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 20. panta 5. punkta e) apakšpunktu Polijai šis pasākums būtu jāīsteno, lai nodrošinātu atbilstību minētās regulas 22. pantam, un jāapstiprina tā īstenošanas statuss ar pirmo maksājuma pieprasījumu, iesniedzot īpaši šim nolūkam izstrādātu revīzijas ziņojumu. Minētajai sistēmai vajadzētu ietvert vismaz šādas funkcijas: a) datu vākšanas nodrošināšana un atskaites punktu un mērķrādītāju sasniegšanas uzraudzība un b) Regulas (ES) 2021/241 22. panta 2. punkta d) apakšpunkta i)–iii) punktā prasīto datu vākšana, glabāšana un piekļuves tiem nodrošināšana saskaņā ar tās 22. panta 2. punkta e) apakšpunktu. Turklāt ar sistēmu būtu jāsniedz visi vajadzīgie dati, lai Polijas iestādes ANP revīziju un kontroles vajadzībām varētu izmantot riska novērtēšanas un datizrāces rīku *Arachne*.
- (51) ANP īstenošanas sistēma Polijā ir pienācīgi aprakstīta. Minētā sistēma ir saskaņoti izstrādāta, un tās pamatā ir stabili procesi un struktūras, tā lai būtu skaidri noteikti dalībnieku uzdevumi un pienākumi attiecībā uz kontroli un revīzijām, attiecīgās kontroles funkcijas ir atbilstīgi nošķirtas un ir nodrošināta to dalībnieku neatkarība, kuri veic revīzijas. ANP īstenošanas centrālajai koordinējošajai struktūrai vajadzētu būt Fondu un reģionālās politikas ministrijai. Atsevišķas ministrijas, centrālās valdības iestādes un citas kompetento ministriju pilnvarotas struktūras būs atbildīgas par reformu un investīciju veikšanu saskaņā ar ANP, savukārt revīzijas būtu jāveic valsts revīzijas iestādei. Pārvaldības verificācijas veic iestāde, kas atbild par katra pasākuma īstenošanu.
- (52) Būtu jāīsteno īpaši pasākumi, lai pārbaudītu atbilstību publiskā iepirkuma noteikumiem un aizsargātu Savienības finanšu intereses. Valsts ieņēmumu administrācijai revīzijas būtu jāveic katru gadu. Tomēr revīziju biežums ir atkarīgs no maksājumu pieprasījumu biežuma saskaņā ar revīzijas stratēģiju. Revīzijas būtu jāveic attiecībā uz sistēmu, kas izveidota ziņošanai par atskaites punktiem un mērķrādītājiem, un informācijas sistēmu ANP īstenošanas uzraudzībai un darbību revīzijām, tostarp attiecībā uz apstākļiem pareizai finanšu pārvaldībai.

ANP saskaņotība

- (53) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta k) apakšpunktā un V pielikuma 2.11. kritērijā, atvēršanas un noturības plānā lielā mērā (A reitings) ir iekļauti saskaņīgi reformu un publisko investīciju projektu īstenošanas pasākumi.

- (54) Reformas un investīcijas ir saistītas ar prioritārajām jomām, kas apzinātas atveseļošanas un noturības plānā, un, pamatojoties uz to, tās ir strukturētas sešos savstarpēji papildinošos ANP komponentos. ANP galvenais mērķis ir palielināt Polijas ekonomikas ražīgumu, pateicoties lielākam investīciju līmenim, uzlabotai darījumdarbības videi, digitālā pārveidei, enerģētikas pārkārtošanai un tīrai un viedai mobilitātei, kā arī lielākam darbaspēka piedāvājumam un sociālajam kapitālam, kura pamatā ir izglītības un prasmju kvalitāte. Plānā paredzēts visaptveroši reaģēt uz Covid-19 krīzes sekām, kā arī uz vairākiem Polijas ekonomikas strukturālajiem trūkumiem. Konkrēti – reformas un investīcijas tīras enerģijas ražošanas, ilgtspējīga transporta un digitalizācijas jomā liecina par augstu sinerģijas un papildināmības pakāpi, piemēram, īstenojot reformas, kuru mērķis ir atbalstīt sauszemes un atkrastes vējparku izvēršanu un mazoglekļa ūdeņraža tehnoloģiju izstrādi, kā arī veicināt ilgtspējīgu mobilitāti pilsētās un ceļu satiksmes drošību. Zināmā mērā tas pats attiecas uz reformām un investīcijām darba tirgus un izglītības jomā, kuras, paredzams, palielinās līdzdalību darba tirgū un modernizēs izglītību un apmācību. Paredzams, ka dažām reformām (piemēram, reformām likumdošanas procesā) būs transversāla ietekme uz tiesību aktu kvalitāti un efektivitāti visās jomās. Papildināmība ar atbalstu no kohēzijas politikas līdzekļiem ir izklāstīta ANP komponentos un apkopota plāna līmenī.

Līdztiesība

- (55) Polijas atveseļošanas un noturības plānā ir aprakstītas Covid-19 krīzes sekas un problēmas, kas saistītas ar dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgām iespējām visiem, jo īpaši attiecībā uz darba tirgus vajadzībām. ANP ir ietverti konkrēti pasākumi minēto problēmu risināšanai, piemēram, pasākumi, kuru mērķis ir palielināt bērnu aprūpes iespēju kvalitāti un pieejamību, lai tādējādi atvieglotu sievietes līdzdalību darba tirgū. Polija norāda, ka tika veikta dažādu projektu iepriekšēja pārbaude uz līdztiesības kritēriju pamata un ka atveseļošanas un noturības plānā netika iekļauti konkrēti projekti, kuri neatbilda kritērijiem par pieejamību personām ar invaliditāti vai citādi neatbilda līdztiesības principiem. Polija arī norāda, ka ir sagaidāms, ka katrā ANP pārvaldības un īstenošanas posmā tiks ņemti vērā principi par dzimumu līdztiesību un vienlīdzīgām iespējām visiem. Visbeidzot, uzraudzības komitejā, kuras uzdevums būs uzraudzīt ANP efektīvu īstenošanu, jo īpaši tiks iekļautas personas no struktūrām, kas pārstāv pilsonisko sabiedrību un veicina pamattiesības un nediskrimināciju.

Drošības pašnovērtējums

- (56) Nav iesniegts drošības pašnovērtējums saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 4. punkta g) apakšpunktu, jo Polija to neuzskatīja par lietderīgu.

Pārrobežu un vairākvalstu projekti

- (57) Digitalizācijas jomā Polija plāno pārrobežu vai vairākvalstu projektu. Konkrēti – saistībā ar svarīgiem projektiem visas Eiropas interesēs (*IPCEI*) tā plāno atbalstīt investīcijas ar nākamās paaudzes mākoņdatošanas infrastruktūras un pakalpojumu projekta starpniecību.

Apspriešanas process

- (58) Pirms sava ANP iesniegšanas Polija apspriedās ar ieinteresētajām personām, izmantojot dažādas platformas. ANP sabiedriskā apspriešana tika sākta 2021. gada 26. februārī un ilga līdz 2021. gada 2. aprīlim. Valdības tīmekļa vietnē tika sniegtas kopumā 5275 atbildes, izmantojot īpaši šim nolūkam paredzētu veidlapu. Turklāt piezīmes cita starpā tika izteiktas trīs diskusijās, ko organizēja valdība, un piecās atklātās, sociālo partneru vadītās uzklaušanās. Atveseļošanas un noturības plānu

apsprieda arī Apvienotā valdības un pašvaldību komisija (*Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego*) un Sociālā dialoga padome. Apspriešanās rezultātā tika veiktas izmaiņas visos ANP komponentos.

- (59) Lai nodrošinātu attiecīgo dalībnieku līdzatbildību, ir būtiski visā ANP paredzēto investīciju un reformu īstenošanā iesaistīt visas attiecīgās vietējās iestādes un ieinteresētās personas, tai skaitā sociālos partnerus. Vienā atskaites punktā Polija apņemas izveidot uzraudzības komiteju, kuras uzdevums būs uzraudzīt ANP ietvaros paredzēto pasākumu īstenošanu un kurā darbosies sociālie partneri un citas attiecīgās ieinteresētās personas.

Pozitīvs novērtējums

- (60) Pēc tam, kad Komisija ir pozitīvi novērtējusi Polijas atveseļošanas un noturības plānu un konstatējusi, ka ANP apmierinoši atbilst Regulā (ES) 2021/241 noteiktajiem novērtēšanas kritērijiem, saskaņā ar minētās regulas 20. panta 2. punktu un V pielikumu šajā lēmumā būtu jānorāda, kādas reformas un investīciju projekti ir nepieciešami ANP īstenošanai, kādi ir attiecīgie atskaites punkti, mērķrādītāji un citi rādītāji un kādu summu neatmaksājama finansiālā atbalsta un aizdevuma atbalsta veidā Savienība dara pieejamu ANP īstenošanai.

Finanšu iemaksa

- (61) Polijas atveseļošanas un noturības plānā aplēstās kopējās izmaksas ir 160 967 579 300 PLN, kas atbilst 35 363 500 000 EUR, pamatojoties uz ECB EUR/PLN 2021. gada 3. maija atsauces likmi. Tā kā ANP apmierinoši atbilst Regulā (ES) 2021/241 noteiktajiem novērtējuma kritērijiem un ANP aplēsto kopējo izmaksu summa ir lielāka par Polijai pieejamo maksimālo finanšu iemaksu, tad Polijas ANP īstenošanai piešķiramajai finanšu iemaksai vajadzētu būt vienāda ar kopējo Polijai pieejamo finanšu iemaksas summu.
- (62) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 11. panta 2. punktā, Polijai aprēķinātā maksimālā finanšu iemaksa līdz 2022. gada 30. jūnijam tiks atjaunināta. Tādējādi saskaņā ar minētās regulas 23. panta 1. punktu Polijai paredzētā summa, kas nepārsniedz minētās regulas 11. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto maksimālo finanšu iemaksu, būtu jādara pieejama tagad ar nolūku noslēgt juridiskās saistības līdz 2022. gada 31. decembrim. Padomei pēc Komisijas priekšlikuma būtu jāgroza šis lēmums, bez liekas kavēšanās iekļaujot tajā saskaņā ar minētās regulas 11. panta 2. punktu aprēķināto atjaunināto maksimālo finanšu iemaksu, ja pēc maksimālās finanšu iemaksas atjaunināšanas rodas šāda vajadzība.
- (63) Polija turklāt ir pieprasījusi aizdevuma atbalstu, lai sekmētu papildu reformas un investīcijas. Polijas pieprasītā aizdevuma maksimālais apjoms nepārsniedz 6,8 % no tās 2019. gada nacionālā kopienākuma faktiskajās cenās. Atveseļošanas un noturības plānā aplēsto kopējo izmaksu summa pārsniedz Polijai pieejamo finanšu iemaksu un pieprasīto aizdevuma atbalstu, kopā ņemtus.
- (64) Sniedzamo atbalstu finansē no līdzekļiem, ko Komisija aizņemas Savienības vārdā, pamatojoties uz Padomes Lēmuma (ES, Euratom) 2020/2053⁸ 5. pantu. Atbalsts būtu jāizmaksā pa daļām, tiklīdz Polija ir apmierinoši izpildījusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas noteikti attiecībā uz ANP īstenošanu.

⁸ Padomes Lēmums (ES, Euratom) 2020/2053 (2020. gada 14. decembris) par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu un ar ko atceļ Lēmumu 2014/335/ES, Euratom (OV L 424, 15.12.2020., 1. lpp.).

- (65) Šis lēmums nedrīkstētu skart iznākumu procedūrās par Savienības līdzekļu piešķiršanu citās Savienības programmās, kuras netiek īstenotas saskaņā ar mehānismu, vai ar iekšējā tirgus darbības izkropļošanu saistītās procedūras, kuras var tikt sāktas jo īpaši saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu. Tas neatbrīvo dalībvalstis no prasības saskaņā ar minētā Līguma 108. pantu paziņot Komisijai par potenciālu valsts atbalstu,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

ANP novērtējuma apstiprināšana

Ar šo, pamatojoties uz Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punktā sniegtajiem kritērijiem, tiek apstiprināts Polijas ANP novērtējums. Atvēršanas un noturības plānā iekļautās reformas un investīciju projekti, atvēršanas un noturības plāna uzraudzības un īstenošanas kārtība un grafiks, tostarp attiecīgie atskaites punkti un mērķrādītāji, kā arī ar aizdevuma izmaksu saistītie papildu atskaites punkti un mērķrādītāji, un citi attiecīgie rādītāji, kas attiecas uz paredzēto atskaites punktu un mērķrādītāju izpildi, un kārtība, kādā Komisijai nodrošina pilnīgu piekļuvi attiecīgajiem pamatojošajiem datiem, ir sniegti šā lēmuma pielikumā.

2. pants

Finanšu iemaksa

1. Savienība Polijai neatmaksājama atbalsta veidā dara pieejamu finanšu iemaksu, kuras summa ir 23 851 681 924 EUR⁹. Tiek darīti pieejami 20 270 784 381 EUR, par kuriem juridiskas saistības ir jāuzņemas līdz 2022. gada 31. decembrim. Ja Regulas (ES) 2021/241 11. panta 2. punktā paredzētajā atjaunināšanā Polijai aprēķinātā atjauninātā maksimālā finanšu iemaksa ir vienāda ar 23 851 681 924 EUR vai pārsniedz to, tiek darīti pieejami vēl 3 580 897 543 EUR, par kuriem juridiskas saistības ir jāuzņemas no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim. Ja Regulas (ES) 2021/241 11. panta 2. punktā paredzētajā atjaunināšanā Polijai aprēķinātā atjauninātā maksimālā finanšu iemaksa ir mazāka par 23 851 681 924 EUR, saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 20. panta 8. punktā noteikto procedūru tiek darīta pieejama summa, kas atbilst starpībai starp atjaunināto maksimālo finanšu iemaksu un summu 20 270 784 381 EUR apmērā, par kuru juridiskas saistības ir jāuzņemas no 2023. gada 1. janvāra līdz 2023. gada 31. decembrim.
2. Komisija Savienības finanšu iemaksu Polijai dara pieejamu pa daļām saskaņā ar šā lēmuma pielikumu. Daļas Komisija var izmaksāt vienā vai vairākos maksājumos. Maksājuma lielums ir atkarīgs no finansējuma pieejamības.
3. Daļas tiek darītas pieejamas saskaņā ar finansēšanas nolīgumu ar nosacījumu, ka ir pieejams finansējums un Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 24. pantu ir pieņēmusi lēmumu par to, ka Polija ir apmierinoši izpildījusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas bija noteikti saistībā ar ANP īstenošanu. Ar

⁹ Šī summa atbilst finanšu piešķirumam pēc tam, kad atskaitīta Regulas (ES) 2021/241 6. panta 2. punktā noteiktā Polijas izdevumu proporcionālā daļa, kas aprēķināta saskaņā ar minētās regulas 11. pantā noteikto metodiku.

nosacījumu, ka ir stājušās spēkā 1. punktā minētās juridiskās saistības, maksājumu var veikt, ja Polija sasniedz atskaites punktus un mērķrādītājus vēlākais līdz 2026. gada 31. augustam.

3. pants

Aizdevuma atbalsts

1. Savienība Polijai dara pieejamu aizdevumu, kura maksimālā summa ir 11 506 500 000 EUR.
2. Šo aizdevuma atbalstu Komisija Polijai izmaksā pa daļām saskaņā ar šā lēmuma pielikumu. Daļas Komisija var izmaksāt vienā vai vairākos maksājumos. Maksājuma lielums ir atkarīgs no finansējuma pieejamības.
3. Daļas izmaksā saskaņā ar aizdevuma nolīgumu ar nosacījumu, ka ir pieejams finansējums un Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 24. pantu ir pieņēmusi lēmumu par to, ka Polija ir apmierinoši sasniegusi papildu atskaites punktus un mērķrādītājus, kas attiecas uz aizdevumu un bija noteikti saistībā ar ANP īstenošanu. Lai Polija varētu pretendēt uz maksājumu, tā papildu atskaites punktus un mērķrādītājus sasniedz ne vēlāk kā 2026. gada 31. augustā.

4. pants

Adresāts

Šis lēmums ir adresēts Polijas Republikai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*